પ્રશમન

Something Quoted

ચેતના

ક્ષયરોગ એટલે કે ટીબી,માણસના શરીરની સાથે સમગ્ર દેશની સામાજીક અને આર્થિક સ્થિતિ નબળી પાડવામાં આ રોગનો મોટો ફાળો છે.વળી એઇડ્સ સાથેના તેના ઘાતકી સંયોજન અને દવાઓના પ્રતિરોધ ને કારણે પરિસ્થિતિ વધારે કપરી થઇ છે.

૧૦ વર્ષની નાની બાળકી ચેતનાને જયારે DOTS સેન્ટર પર દવા માટે આવેલી જોઈ ત્યારે માનવસહજ દુ:ખની લાગણી થઇ.અને જયારે તેની પૂરી વિગતો જાણી ત્યારે તો તદન હચમચી જવાયું.ભણવાની ઉંમરે રોજ દવાઓ ગણવાની ? ચેતનાને એક મહિનાથી ટીબી હતો.મહિના મહેલા સામાન્ય ખાંસી માટે બતાવવા આવી હતી ત્યારે ગળફાની તપાસમાં ટીબી હોવાનું જાણવા મળ્યું હતું. સિવિલની નજીક આવેલ ચાલીના એક ખુબજ નાના ઘરમાં તેની માતા સાથે તે રહેતી હતી.હજી એક વર્ષ પહેલા જ તેના પિતાનું ટીબી ને કારણે મૃત્યુ થયું હતું. ટીબીને કારણે થતી અશક્તિ ને લીધે તેના પિતા ખાસ કામકાજ કરી શકતા નોહતા. ચેતના અને તેના ત્રણ નાના ભાઈ-બહેનના ભરણપોષણની અને પિતાની તબિયતની જવાબદારી તેની અભણ માતા પર આવી પડી હતી. DOTS દ્વારા અપાતી સારવારથી પિતાની તબિયતમાં સુધારો આવ્યો હતો પણ આખરે ટીબીએ તેમનો ભોગ લીધો હતો.પતિના મોતના આઘાત બાદ દીકરીને પણ ટીબીની જ બીમારી છે તે જાણી માતા પર તો જાણે આભ તૂટી પડ્યું.આમ છતાં હિંમત હાર્યા વગર ડોક્ટરોની સલાહમાની માતાએ ચેતનાની સારવાર ચાલુ કરી હતી.પરંતુ તેને ડર સતાવતો હતો કે શું ચેતના સિવાય ઘરના અન્ય કોઈ બાળકને આ બીમારી થશે ? તેણીએ આ બાબતની જાણ દાક્તરોને કરી.ડોક્ટરોએ પણ આ બાબત ધ્યાને લઇ ચેતનાના નાના ભાઈ-બહેનોને અગમચેતીના ભાગ રૂપે ટીબીની દવા આપી. DOTS કાર્યકર બહેન પણ ખુબજ કાળજી લઇ ચેતનાની સારવારમાં મદદ કરી રહ્યા છે તથા તેની માતાને ચેતનાને શક્તિ દાયક ખોરાક મળી રહે તે માટે સમજ આપી રહ્યા છે.

ચેતનાની બીમારી અને તેના પિતાના મૃત્યુ માટે કોણ જવાબદાર છે ? આવી કેટલી ચેતનાઓ આ બીમારી સામે ઝઝુમતી હશે ? ચેતના આપણી બહેન,દીકરી કે માતા હોત તો ?. આવા કેટલાય પ્રશ્નોના જવાબ શોધવા અમે ચેતનાના ઘરે પહોચ્યા હતા.ગરીબી,વસ્તીની ગીચતા,જાણકારીનો અભાવ વગેરે બીમારીઓના ફેલાવા માટેના જવાબદાર કારણો છે એમ પી.એસ.એમ.વિષયમાં ભણાવવામાં આવતું હતું.આવી પરિસ્થિતિ પ્રત્યક્ષ જોયા પછી ટીબીના નિયંત્રણ માટે કઈક વિશેષ કરવું જોઈએ એમ લાગે છે.

કોઈએ સાચું જ કહ્યું છે "જે શ્વાસ નથી લેતા તેમને ટીબી નથી થતો".

Dissection

It is a privilege for me to write this foreword for GEHLOT'S REVIEW OF MYCOLOGY by Sukharam Gehlot. Mycology is an important part of Medical Microbiology. It is one of the six basic components of Medical Microbiology thatthe undergraduate students have to study, the remaining five being General microbiology, Immunology, Bacteriology, Parasitology and Virology. The importance of medical mycology has increased in the recent years because of increase in the number of immunocompromised patients. Opportunistic mycoses is an important challenge in the treatment of immunocompromised patients now a days.

In such circumstances, it becomes all the more imperative for medical students to performan in depth and thorough study of medical mycology. Sukharam Gehlot has strived hard to prepare these notes. He has collected important points from various books to make every note wholesome for undergraduate students.Basics of medical mycology have been very nicely compiled in these notes. An assembly of information which can certainly be useful to the students to become thorough with mycology.

Foreword by:
Dr. Praveg Gupta,
Assistant Professor,
Department of Microbiology,
B. J. Medical College, Ahmedabad

My Friend

Realized today while sitting in our college canteen
I was all alone, being a part of the crowd
When my friend were at their home
And other students were joyful all around
Missing my dear friends badly now
Without them life same so boring
I am sitting quietly admits all
And even the friendly crowd seemed so annoying

Pretending to the world that books are my friends
I tried turning some pages of my book
But the envious soul of mine,
Felt as if I was drowned and hooked
With friends life is amazing hours of fun, gossips and howling
All of a sudden, this solitude is milling me
Spending my time, crying, envying and this writing
'O' jubilant souls, come back soon
Let me show to the crowd that I am not alone
With thee lies my happiness; and
With your support; I will become a paragon!

Swarna Bharadwaj
(Second year)

Stethe Speaks

સ્મિતાંજલિ

સવાસો વર્ષોથી અડીખમ ઉભેલું કોલેજનું આ બિલ્ડીંગ કંઇ કેટલાય કિસ્સાઓ અને યાદોને પોતાના દિલમા ધરબીને બેઠેલુ. તેમાના કેટલાક કિસ્સાઓ સદીથી બંધાયેલી કૉલેજની હવામા પોતાની સુગંધ છોડતા ગયા તો કેટલાક તેની દિવાલ પર લિસોટા પાડતા ગયા... આ બધાનુ મૂક સાક્ષી બનેલુ બિલ્ડીંગ એટલે બી.જે. મેડીકલ કોલેજ.

નવા આવેલા સ્ટુડન્ટસ્નુ ઓડીટોરીયમમાં ડાન્સ પર્ફોમન્સ હજુ પુરુ જ થયુ ને તાળીઓનો ગડગડાટ શરૂ થઈ ગયો.

"તમે બહુ સરસ ડાન્સ કરો છો."

બેકસ્ટેજ જઈને સ્મિતે કહ્યુ. અને જવાબમાં પાતળી પાણીદાર આંખોમાંથી અંગારા વેરતી એ ચાલી ગઈ પણ હવામા મોગરાની મીઠી મહેક એ છોડતી ગઈ... તેના ઝાંઝરનો ઝંકાર સ્મિતના કાનમાં ગુંજતો રહ્યો.આ સ્મિત એટલે લાગણીઓથી દિઇર અને દુનિયાથી પર રહેતો આ જ કોલેજનો બીજા વર્ષનો સ્ટુડન્ટ. તે તો ચાલી ગઈ પણ પાછળ સવાલોનુ વાવાઝોડુ ઉભુ થયુ.સ્મિતના જીવનની યાત્રાને બે ક્ષણ થંભાવતી ગઈ.કોણ હતી તે? સાદગી અને સૌંદર્યની મૂર્તિ પર આછુ સ્વાભિમાન! જાજરમાન દિવ્ય કપાળ પર પૂનમના ચંદ્ર જેવી ચળકતી બિંદી, તીણુ નાક, ગુલાબી ગાલ, ગુલાબની પાંખડી જેવા હોઠ અને પાતળી મરોડદાર ગરદન. અપ્સરાને શોભે એવા અદભૂત વળાંકો, શ્વેત વસ્ત્રો પગમાં ઝાંઝર અને સૌંદર્યમા સુગંધ સમાન માથામાં ઝૂલતો મોગરો.. કપાળથી નીકળીને ગરદન્ પર વહેતુ પ્રસ્વેદબિંદુ પર્ણ પર પડેલા ઝાંકળબિંદુની ઝાંખી કરાવતુ હતુ. આવા તો કઈ કેટલાય વિચારોને ભરમાર.. ને જાણે રણપ્રદેશમા ઝાંઝવાંના નીરની આશા પ્રગટી. હૉલની બહાર પ્રશંસકોમા ગૂંજતુ નામ તેના કાનમાં ઝબૂક્યુ. "અંજલિ રાઠોડ

અને પછી ફેસબૂક પર તેની તસ્વીર જોતો એમજ ભાન ભૂલીને કલાકો સુધી બેસી રહ્યો. કદાચ આ જ તો છે યુવાનીની મુગ્ધતા અને ઓળખ. બીજી બાજુ ભારતીય અને પાશ્ચાત્ય સંસ્કુતિનુ મિશ્રણ એટલે અંજલિ એ ભણવા માટે ઘર છોડ્યુ પણ સંસ્કાર નહિં. અને આ આંખોના અંગારા એના રાજપૂત પરિવારની ઓળખ હતી.આજ સુધી પુસ્તકોની દુનિયામા ખોવાયેલો માણસ એક અલગજ વહેણમાં વહી રહ્યો હતો ને એવામા ચાતક પક્ષીની તરસ વરસાદ છીપાવે તેમ આવી ફ્રેશર્સ પિકનિક!!! ઇન્ટ્રોની પરંપરા સાચી કે ખોટી એ વાત નથી પણ હંમેશા એનો વિરોધ કરતો સ્મિત આજે એમા ખુશી અનુભવી રહ્યો હતો. બધી જુનિયર્સ સિનિયર બોય્ઝની પાછળ બેસીને જવાનુ અને બાઈક પરજ ઇન્ટ્રો લેવાય!!! બધી ગર્લ્સ આવી ગઈ હતી પણ સ્મિતની આંખો કોઈકને શોધતી હતી. એન્ડ ધેર શી ઇઝ.. પર્પલ ટૉપ ઉપર વ્હાઈટ શોલ્ડર નેટ અને બ્લેક જીન્સ અને હવામા લટકતી લૉંગ એરીંગ્ઝ, ખુલ્લા વાળ વચ્ચે મહેકતો મોગરો. ચાલવાને અજબ અદા અને ગજબ વાક્છટા. પોતે મોડી પડવાને કારણે ડરેલી અને અસમંજસમા પડેલી ઉભી રહી ગઈ. જોયુ ફક્ત સ્મિતની પાછળજ જગ્યા ખાલી હતી. સ્મિતે ઇશારો કરીને બેસી જવા કહ્યુ. કદાચ એ ઇશારામાં નિર્ભયતાનો સધિયારો હતો. પણ સિનિયરની સામે ન કહેવાય કે ન રહેવાય જેવી પરિસ્થિતિ મા તે મુકાઈ ગઈ.

સ્મિતને તો "ભાવતુ હતુ ને વૈધે કીધુ." આવો સરસ મોકો વ્યર્થ જવા દે એ સ્મિત શાનિ?! બાઈકની સ્પીડ વધીને હ્રદયના તાર ઝણઝણ્યા.૫૦..૭૦..૮૫..૯૫. મને વધારે સ્પીડથી ડર લાગે છે નહિ પ્લીઝ..પ્લીઝ. આ ૧૦ સેકન્ડ દરમિયાન પોતાના ખભા પર અનાયાસે મુકાઈ ગયેલા અંજલિના સ્પર્શને તે મન ભરીને માણતો રહ્યો. અને બ્રહ્માસ્ત્ર "ડિસ્ક બ્રેક" બ્રેક બાઈકની લાગી. અને જિંદગી એ બે ઘડી ગમતો વિસામો લીધો. ૮૦..૫૦..૩૦. રાહતનો શ્વાસ લેતા અંજલિએ માથુ ઉંચુ કર્યુ અને આ શુ? સ્મિતના ખભા પર પોતાના હોઠના નિશાન!!

આખી પિકનિક તેમણે એકબીજા સાથે મૌન રાખ્યુ પણ લાગણીઓ નાચવા લાગી. અંતાક્ષરી રમતા રમતા એ ગીતોના તાલમા હ્રદયના તાલની ફ્રીક્વન્સી મેચ થઈ ગઈ હતી. ફોન નંબરની આપ લે સાથે દોસ્તીની શરૂઆત થઈ. સમયને વહેતા ક્યાં વાર લાગે છે ને એક દીવો બીજા દીવાને પ્રગટાવે તેમ મુલાકાતોની પરંપરા સર્જાતી ગઈ. મેડીકલના થોથા, રીડીંગરૂમના ટેબલ અને કેન્ટીનની ચા તેમની દોસ્તીના સાક્ષી બનતા ગયા. આમતો ૧૯-૨૦ વર્ષમા ઘણી મોસમ આવી ને ગઈ પણ આ પ્રેમની વસંત આવી અને બન્ને એ માણી. પછી તો ફ્રુન ક્રિકેટ માં સાથે અને બેડમિન્ટનની ચિચિયારીઓમાં પણ સાથે. થોડી આનાકાની પછી ગરબા અને મૂવીસ માં પણ સાથે. બધુ સાથે ભણવાનુ તો ખરૂજ.

ક્યારેક રીડીંગરૂમમાં ભણવામા મગ્ન થયેલી અંજલિના અનાયાસે જ પેનને ચૂમતા હોઠ જોઈ લેતો.સુઇ ગયેલી અંજલિના ચહેરા પર સ્મિત જોઈને તેને પોતાના નામનો મતલબ સમજાતો. માણસની વ્યથાના ઇલાજ માટે ભણતો સ્મિત લાગણીઓમા ક્યાક ખોવાઈ ગયો. એક દિવસ કલાકો સુધી વાંચીને સ્મિતની આંખો થાકી ગઈ હતી એવામા અંજલિનુ આગમન અને સ્મિતની પ્યાસી આંખોને જાણે મૃગજળ મળી ગયુ. પેનમાથી શબ્દો સરી પડ્યા અને કાગળમાં ગોઠવાઈ ગયા.

"મળ્યા હતા આપણે જેની નથી તમને ખબર,જાને અનજાને આપણી મળી હતી નજર
એ ક્ષણે દિલ ભરીને ચાહ્યા તમને પણ,જાલિમ તમે જ મારા પ્રેમથી બેખબર
જિંદગીભર બનીને રહો મારા વિશ્વાસ આપુ છુ. રાખીસ આંખોની પલકો પર કાળજી કરે ભ્રમર"

બસ આ હતી પ્રેમની શરૂઆત... પ્રેમ બન્નેને ક્યા લઈ જાય છે સ્મિતાંજલિ બન્નેના જીવનને શુ વળાંક આપે છે, વધુ આવતા અંકે...

Nirali Vesuwala
(Third year, Part I)

Face to Face

Here comes the time for mega cultural festival of B. J. Medical College, Ahmedabad; B J Beats 2014! Prashaman tried to know how it reduces stress in the medicos' life!